

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____
Chișinău

**Pentru aprobarea proiectului de lege
privind exercitarea unor activități necalificate
cu caracter ocazional desfășurate de zilieri**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**L E G E****privind exercitarea unor activități necalificate
cu caracter ocazional desfășurate de zilieri**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

**CAPITOLUL I
DISPOZIȚII GENERALE****Articolul 1. Sfera de reglementare**

(1) Prin derogare de la prevederile Codului muncii al Republicii Moldova nr. 154 – XV din 28 martie 2003 prezenta lege reglementează modul în care zilierii pot exercita activități necalificate cu caracter ocazional.

(2) Prevederile prezentei legi se aplică întreprinderilor și organizațiilor din agricultură, indiferent de tipul lor de proprietate și forma juridică de organizare.

(3) În aplicarea prevederilor prezentei legi se interzice orice discriminare pe criterii de rasă, culoarea pielii, naționalitate, origine etnică sau socială, limbă, religie sau convingeri, sex, vîrstă, dezabiliate, infectare cu HIV/SIDA, opinie, apartenență politică, sindicală sau orice alt criteriu similar.

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi se definesc următoarele noțiuni principale:

activități necalificate cu caracter ocazional – activități care nu necesită cunoștințe sau calități speciale și sînt desfășurate în mod sporadic, cazual;

beneficiar de lucrări (în continuare beneficiar) – întreprindere și organizație cu statut de persoană juridică sau fizică, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, pentru care zilierii execută activități necalificate cu caracter ocazional;

registru de evidență a zilierilor (în continuare – Registrul de evidență) – registru, întocmit conform modelului prezentat în anexa nr.1 la prezenta lege, utilizat pentru ținerea evidenței zilierului, eliberat contra cost, de către Inspekția teritorială de muncă;

salariul zilierului – sumă de bani plătită zilierului pentru exercitarea activităților necalificate cu caracter ocazional;

zilier – persoană fizică, cetățean al Republicii Moldova, străin sau apatrid, ce are capacitate de muncă și este angajat cu ziua de către un beneficiar pentru a exercita activități necalificate cu caracter ocazional, contra unei remunerații.

Articolul 3. Domeniul în care pot fi exercitate activități necalificate cu caracter ocazional

(1) Activități necalificate cu caracter ocazional pot fi exercitate în agricultură, activitățile atribuite la diviziunea 01, conform Clasificării Activităților din Economia Moldovei.

CAPITOLUL II EXERCITAREA ACTIVITĂȚII OCAZIONALE DE CĂTRE ZILIER

Articolul 4. Condițiile de exercitare a activității necalificate cu caracter ocazional

(1) Raportul dintre zilier și beneficiar se stabilește fără încheierea unui contract individual de muncă, în baza înregistrării în Registrul de evidență.

(2) Durata zilnică a activității unui zilier nu poate depăși 8 ore, 5 ore – pentru persoanele în vârstă de la 15 la 16 ani și 7 ore – pentru persoanele în vârstă de la 16 la 18 ani.

(3) Persoanele în vârstă de la 15 la 16 ani pot exercita activități în calitate de zilier, numai cu acordul în scris al părinților sau al reprezentanților legali ai acestora, dacă, în consecință, nu le va fi periclitată sănătatea, dezvoltarea, instruirea și pregătirea profesională.

(4) Se interzice exercitarea activității ocazionale pe timp de noapte de către persoanele specificate la alin. (3) din prezentul articol.

(5) Timpul de muncă al zilierului nu va depăși 40, 35 sau 25 de ore pe săptămână, în dependență de vârsta zilierului.

(6) Nici un zilier nu poate exercita activități pentru același beneficiar pe o perioadă mai mare de 90 zile cumulative pe durata unui an calendaristic.

(7) Beneficiarului i se interzice angajarea zilierilor pentru desfășurarea unei activități în beneficiul unei terțe persoane.

(8) Străinii și apatrizii pot exercita activități ocazionale după obținerea permisului de ședere.

Articolul 5. Gestionarea Registrului de evidență

(1) În scopul ținerii evidenței zilierilor, beneficiarul înregistrează toți zilierii în Registrul de evidență, în ordine cronologică, fără a lăsa pagini și poziții libere între zilierii înregistrați.

(2) Beneficiarul va prezenta, pînă la data de 15 a fiecărei luni, Inspecției teritoriale de muncă în a cărei rază de competență este amplasat, un extras al Registrului de evidență conținînd înregistrările din luna precedentă pe suport de hîrtie sau în format electronic.

(3) Inspectoratul de Stat al Muncii va centraliza la nivel național datele transmise potrivit alin. (2) al prezentului articol, în scopul asigurării controlului asupra respectării legislației muncii, securității și sănătății în muncă a zilierilor.

Articolul 6. Impozitarea venitului

Plata impozitului pe venit din activitatea necalificată cu caracter ocazional exercitată de către zilier se efectuează de către beneficiar, în conformitate cu legislația fiscală în vigoare.

Articolul 7. Asigurarea socială

Din veniturile obținute din activitatea necalificată cu caracter ocazional exercitată de către zilier nu se rețin contribuții de asigurări sociale de stat. Zilierul are obligația de a se încadra în sistemul public de asigurări sociale obligatorii pe bază de contract individual încheiat cu Casa Națională de Asigurări Sociale.

Articolul 8. Asigurarea obligatorie de asistență medicală

Din veniturile obținute din activitatea necalificată cu caracter ocazional exercitată de către zilier nu se calculează primele de asigurare obligatorie de asistență medicală în cotă procentuală. Zilierul are obligația de a se încadra în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală conform legislației în vigoare.

Articolul 9. Salarizarea zilierului

(1) Pentru activitatea exercitată, zilierul primește un salariu al cărui quantum se stabilește prin negociere directă între părți, în condițiile prevăzute la alin. (2) al prezentului articol.

(2) Quantumul salariului orar stabilit de părți pentru o zi de lucru (8 ore), nu poate fi mai mic decât quantumul minim garantat al salariului în sectorul real pe oră. Salariul se acordă la sfârșitul zilei de lucru, înainte de semnarea în Registrul de evidență de către zilier și beneficiar.

(3) Dovada salarizării zilierului se face prin semnătura zilierului în Registrul de evidență, la sfârșitul zilei de lucru.

Articolul 10. Drepturile și obligațiile beneficiarului

(1) Beneficiarul are dreptul:

a) să stabilească activitățile care urmează a fi exercitate de către zilier, locul și durata activității;

b) să exercite controlul asupra îndeplinirii activităților de către zilier.

(2) Beneficiarul este obligat:

a) să dețină Registrul de evidență și să-l păstreze la sediu, în termenele prevăzute de actele normative în vigoare;

b) să completeze Registrul de evidență, înainte de începerea activității zilierului, conform instrucțiunilor prevăzute în anexa nr.2 la prezenta lege;

c) să asigure confidențialitatea datelor cu caracter personal ale zilierului incluse în Registrul de evidență în corespundere cu legislația în vigoare;

d) să prezinte un extras al Registrului de evidență Inspectoratului teritorial de muncă în a cărei rază este amplasat, în corespundere cu art. 5 alin. (2) din prezenta lege;

e) să asigure instructaj și informarea zilnică sub semnătura zilierului în Registrul de evidență, înainte de începerea activității acestuia, cu privire la activitatea pe care urmează să o presteze; riscurile și pericolele la care poate fi expus în exercitarea activității; drepturile și obligațiile zilierului, în condițiile prevăzute de prezenta lege.

f) să remunereze zilierul pentru munca prestată la sfârșitul fiecărei zile de lucru, conform negocierii dintre beneficiar și zilier;

g) să acorde gratuit zilierilor echipament individual de protecție, în funcție de natura și specificul activității desfășurate;

h) să asigure zilierului condiții de muncă corespunzătoare cerințelor de securitate și sănătate în muncă;

i) în cazul accidentelor de muncă să întreprindă măsuri conform Legii securității și sănătății în muncă nr.186-XVI din 10 iulie 2008.

Articolul 11. Drepturile și obligațiile zilierului

(1) Zilierul are dreptul:

a) la condiții de muncă corespunzătoare cerințelor de securitate și sănătate în muncă;

b) să fie asigurat cu utilaj și instrumente, documentația tehnică și alte mijloace necesare desfășurării activității;

c) să fie instruit în domeniul securității și sănătății în muncă și asigurat gratuit cu echipament individual de protecție, în funcție de natura și specificul activității desfășurate.

(2) Zilierul are obligația:

a) să semneze în Registrul de evidență după achitarea salariului convenit;

b) să exercite activitatea convenită cu beneficiarul;

c) să manifeste atitudine grijulie față de bunurile beneficiarului;

d) să își însușească și să respecte măsurile de prevenire și protecție stabilite de beneficiari.

CAPITOLUL III RĂSPUNDEREA CONTRAVENȚIONALĂ

Articolul 12. Constatarea și sancționarea contravențiilor

(1) Constatarea contravențiilor se efectuează de către Inspectoratul de Stat al Muncii și/sau Serviciul Fiscal de Stat.

(2) Constituie contravenție nerespectarea prevederilor prezentei legi privind:

a) condițiile de exercitare a activității necalificate cu caracter ocazional, specificate la art. 4

b) deținerea registrului de evidență zilierilor, specificate la art. 5

c) salarizarea zilierului, specificate la art. 9 și art. 10 lit. f)

(3) Sancțiunile pentru contravențiile specificate în alin.(2) se stabilesc în Codul Contravențional.

Articolul 13. Soluționarea litigiilor

Litigiile apărute dintre beneficiar și zilier nerezolvate pe cale amiabilă se soluționează de către instanțele judecătorești competente.

CAPITOLUL IV DISPOZIȚII FINALE

Articolul 14.

Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

- a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prevederile acesteia;
- b) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege.

Președintele Parlamentului

Anexa nr. 1

**REGISTRUL
DE EVIDENȚĂ A ZILIERILOR – model**

Beneficiar

Nr. d/o	Data desfășurării activității	Ora zilei de mun- că		Numele și prenu- mele zilie- rului	Actul de iden- titate	Numă- -rul de iden- tifica- -re	Semnă- -tura zilieru- lui la înce- perea activi- tății	Semnă- -tura zilierului despre instructaj	Locul execu- -tării activi- tății	Denu- mirea activi- tății desfășurate	Sala- riul nego- ciat în cifre și în litere, lei	Sala- riul plătit în cifre și în litere, lei	Semnă- tura de confir- mare de primire a banilor	Locul pentru ștam- pilă și semnă- tura benefi- ciarului
		începerii	finalizării											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

Instrucțiune cu privire la completarea Registrului de evidență

Indicatorii din Registrul de evidență se completează după cum urmează:

1. „Beneficiar” – se completează datele de identificare a beneficiarului, după cum urmează: denumirea persoanei juridice sau fizice, codul unic de înregistrare, adresa.
2. În coloana 1 „Nr. d/o” – se vor numerota în ordine cronologică, începând cu numărul 1, lucrătorii zilieri.
3. În coloana 2 „Data desfășurării a activității” – se va indica data fiecărei zile de lucru a zilierului.
4. În coloanele 3 și 4 „Ora zilei de muncă” – se va indica ora începerii și finalizării fiecărei zile de lucru.
5. În coloana 5 „Numele și prenumele zilierului” – se va indica numele și prenumele zilierului.
6. În coloana 6 „Actul de identitate” – se va indica tipul actului (buletin de identitate, pașaport) seria și numărul acestuia.
7. În coloana 7 „Numărul de identificare” – se va indica numărul de identificare din actul de identitate al zilierului.
8. În coloana 8 „Semnătura zilierului la începerea activității” – zilierul va semna înainte de începerea activității, după instructaj.
9. În coloana 9 „Semnătura zilierului despre instructaj” – zilierul va semna după finisarea instructajului.
10. În coloana 10 „Locul executării activității” – se va indica explicit unde se desfășoară activitatea zilierului (fermă, grădină, pădure, întreprindere etc.).
11. În coloana 11 „Denumirea activității desfășurate,” – se va indica denumirea activității desfășurate.
12. În coloana 12 „Salariul negociat în cifre și în litere, lei” – se va indica salariul negociat.
13. În coloana 13 „Salariul plătit în cifre și în litere, lei” – se va indica suma plătită după scăderea impozitului pe venit.
14. În coloana 14 „Semnătura de confirmare de primire a banilor” – semnătura zilierului ce va confirma primirea salariului negociat.
15. În coloana 15 „Locul pentru ștampilă și semnătura beneficiarului” – beneficiarul va semna și, după caz, va aplica ștampila.

Notă informativă

la proiectul hotărîrii a Guvernului „Pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri”

Proiectul dat de hotărîre a Guvernului a fost elaborat și prezentat repetat de Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei în scopul reglementării activităților necalificate cu caracter ocazional desfășurate de către zilieri întru diminuarea fenomenului de ocupare informală a forței de muncă.

Proiectul de lege prevede reglementarea raporturilor de muncă temporare ale zilierilor, drepturile și obligațiile angajatorului față de zilier și modul de activitate a zilierilor, în derogare de la prevederile Codului Muncii.

Domeniul în care pot fi desfășurate activități necalificate cu caracter ocazional este agricultura, în special activitățile atribuite la diviziune 01 din Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei. Proiectul de lege reglementează durata zilnică de executare a activității unui ziler și plata pentru activitatea acestuia.

Proiectul este însoțit de o Notă informativă și a fost avizat de Ministerul Justiției, Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Ministerul Educației, Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, Ministerul Culturii, Ministerul Mediului, Ministerul Tineretului și Sportului, Casa Națională de Asigurări Sociale, Compania Națională de Asigurări în Medicină, Centrul Național Anticorupție, Biroul Național de Statistică, Inspectoratul de Stat al Muncii, Confederația Națională a Patronatelor din Republica Moldova și Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova. La definitivarea variantei finale s-a ținut cont de o parte de propuneri și obiecții rezonabile expuse în avizele prezentate, cu explicațiile respective în Tabelul divergențelor anexat.

Se cere de menționat faptul că urmare a discuțiilor purtate asupra proiectului dat de lege în cadrul Comisiei Naționale pentru Consultări și Negocieri Colective nu s-a ajuns la consens și acesta nu a fost susținut (Extrasul Procesului-verbal al ședinței Comisiei respective se anexează).

În procesul de coordonare a proiectului dat de lege cu dl Gheorghe BREGA, viceprim-ministru, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei a revenit la varianta inițială a art.12, care prevede că constatarea contravențiilor se va efectua de către Inspectoratul de Stat al Muncii și/sau Serviciul Fiscal de Stat, iar sancționarea pentru contravențiile depistate se va stabili conform Codului Contravențional. Această variantă a fost respinsă anterior de Direcția juridică din cadrul Cancelariei de Stat pe motiv că normele de drept ce stabilesc principiile și dispozițiile generale și speciale în materie contravențională, inclusiv determinarea faptelor ce constituie contravenții și a sancțiunilor contravenționale, urmează a fi prevăzute în Codul Contravențional și nu în fiecare act legislativ.

Reieșind din cele menționate la insistența Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei proiectul de hotărîre a Guvernului „Pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri” se prezintă spre examinare în ședință de Guvern.

Iurii Bucinski,
șef al direcției dezvoltare socială

A. Paleciur

Notă informativă
la proiectul de lege cu privire la exercitarea unor activități
necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri

Proiectul legii cu privire la exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri are drept scop reglementarea activităților necalificate cu caracter ocazional desfășurate de către zilieri întru diminuarea fenomenului de ocupare informală a forței de muncă.

Prezentul proiect reglementează raporturile de muncă temporare ale zilierilor, drepturile și obligațiile angajatorului față de zilier și modul de activitate a zilierilor, în derogare de la prevederile Codului Muncii.

Conform proiectului se definesc un șir de noțiuni, printre care: *activități cu caracter ocazional, beneficiar de lucrări, registru de evidență a zilierilor, zilier, salariu.*

Domeniul în care pot fi desfășurate activități necalificate cu caracter ocazional este agricultura, în special activitățile atribuite la diviziune 01 din Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei.

Potrivit proiectului, durata zilnică de executare a activității unui zilier nu poate depăși 8 ore, 5 ore - pentru persoanele în vârstă de la 15 la 16 ani și 7 ore - pentru persoanele în vârstă de la 16 la 18 ani. Timpul de muncă a zilierului nu va depăși 40 de ore pe săptămână.

De asemenea, se prevede ca durata activității, executate de un lucrător zilier pentru același beneficiar, să nu depășească 90 de zile într-un an calendaristic.

Se propune ca plata pentru activitatea zilierului să fie efectuată de către beneficiar la sfârșitul fiecărei zile de muncă, conform înțelegerii dintre beneficiar și ziler. Conform proiectului se prevede ca nivelul remunerației pe unitate de timp, să nu fie mai mic decât cuantumul minim garantat al salariului din sectorul real pe oră, stabilit de către Guvern.

Potrivit proiectului, plata impozitului pe venit datorat pentru activitatea prestată de zilier se va efectua de către beneficiar, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare.

Conform proiectului, din veniturile obținute din activitatea necalificată cu caracter ocazional exercitată de către zilier nu se rețin contribuții de asigurări sociale de stat și nu se calculează primele de asigurare obligatorie de asistență medicală în cotă procentuală. Astfel, zilierul are obligația de a se încadra în sistemul public de asigurări sociale obligatorii pe bază de contract individual încheiat cu Casa Națională de Asigurări Sociale. Zilierul are obligația de a se încadra în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală conform legislației în vigoare.

Conform proiectului legii, beneficiarul va fi obligat să întrețină Registrul de evidență a zilierilor, în care să înregistreze toate persoanele înainte de începerea activității acestora, precum și să transmită extrasul din Registrul vizat Inspectoratului teritorial de muncă respectiv, inclusiv și pe suport electronic.

Beneficiarul are obligația să asigure, pe propria cheltuială, echipamente de lucru și de protecție care se impun datorită naturii și specificului activității desfășurate de către ziler, iar în cazul survenirii unor accidente de muncă beneficiarul urmează să întreprindă măsurile de rigoare în corespundere cu Legea securității și sănătății în muncă nr.186-XVI din 10 iulie 2008.

Constatarea contravențiilor se efectuează de către Inspectoratul de Stat al Muncii și/sau Serviciul Fiscal de Stat, iar sancțiunile vor fi incluse în Codul Contravențional.

Viceministru

Raisa SCAI